

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunta 16.9.2008

Kokouspaikka: luokka 430, Helsingin yliopisto, Aleksandria, neljäs kerros sekä videoteitse yhteys Kuopiosta, Turusta ja Tampereelta.

Puheenjohtaja: Jarmo Saarti, Kuopion yliopiston kirjasto; **sihteeri:** Helena Mattila, Helsingin yliopisto; osallistujat: Kaisa Sinikara, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto; Arja-Riitta Haarala, Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto; Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto; Ulla Nygrén, Turun kauppakorkeakoulun kirjasto; Pirjo Vatanen, Jyväskylän yliopiston kirjasto.

Kokousaika: 16.9.2008 kello 12.10-13.38.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistion tarkastus (5.5.2008)

Hyväksyttiin edellisen työvaliokunnan kokouksen muistio.

3. Tampereella 29.9.-30.9.2008 pidettävän kokouksen asialista

Suunniteltiin ja päätettiin seuraavan neuvoston kokouksen ohjelma (työpaja 29.9. ja kokous 30.9.). Neuvoston kokouksen aamupäivä päätettiin rakentaa rakenteellisen kehittämisen teeman ympärille. AMK-yhteistyöstä todettiin, että Ulla Nygrén ja Vuokko Palonen ovat kokoontuneet kaksi kertaa AMKIT-konsortion edustajien, Tarja Koskimiehen ja Jussi Kärjen kanssa keskustelemaan AMKIT-konsortion ja Yliopistokirjastojen neuvoston mahdollisesta yhteistoiminnasta. Henkilöitä ja organisoitumista koskevan yhteistyön käynnistäminen on ajankohtaista ammattikorkeakoulukirjastoille vasta vuoden 2010 alusta. Yhteistyöstä ammattikorkeakoulukirjastojen kanssa keskustellaan 28.11.2008 kokouksessa, jossa esitetään edellä mainitun työryhmän laatima SWOT-analyysi keskustelun pohjaksi.

4. Suunnittelijabudjetti

Sovittiin, että suunnittelija lähettää rahoitusseurantatiedot ja asia otetaan esille neuvoston kokouksessa. Erityisesti olisi hyvä sopia siitä, miten menetellään jäämän suhteen. Suunnittelijan sijoituspaikkaa koskevassa sopimuksessa todetaan: "Jos kustannukset jäävät alhaisemmiksi kuin liitteessä 1 on sovittu, jäämä joko siirretään seuraavan vuoden suunnittelijakustannuksiin tai toiminnan loppuessa hyvitetään jäsenkirjastoille."

5. Neuvoston viestintä

5.1 Kirjo-lista

Ammattikorkeakoulukirjastosta oli haettu kirjo-listan jäsenyyttä ja muiltakin yksittäisiltä henkilöiltä on tullut toiveita päästä postituslistalle. Keskusteltiin mahdollisuuksista laajentaa kirjo-listalle hyväksyttävien piiriä. Työvaliokunta katsoi tarkoituksenmukaisimmaksi pitää listan jäsenistön rajattuna. Päätettiin, että listalle

otetaan jäseniksi yliopistokirjastojen johtajia ja varajohtajia. Varajohtajat liitetään listalle vain kirjastonjohtajien pyynnöstä. Kansalliskirjastosta kirjo-listalle otetaan tulosalueiden johtajat. Heidät voidaan liittää listalle Kansalliskirjaston edustajan pyynnöstä. Lisäksi kirjo-listan jäseniksi ovat oikeutettuja kaikki Helsingin yliopiston tiedekuntakirjastojen johtajat. Sovittiin, että lista siivotaan tällä periaatteella.

5.2 Verkkosivut

Verkkosivustojen käytöstä on mahdollista saada erilaisia raporteja Google Analyticsin kautta. Sen avulla voidaan seurata päivittäin, viikoittain, kuukausittain tai muutoin määritellen käyntejä neuvoston verkkosivuston eri osissa. Seurantaraportteja voidaan käyttää esimerkiksi joidenkin tiedotustoimenpiteiden vaikutuksen arviointiin (käyntimäärien lisääntyminen). Lisäksi raporteista saa tietoa muun muassa siitä, mitä kautta sivustolle on tuhtu. Suunnittelija kysyi haluaako neuvosto jotain säännöllisiä raporteja. Tällä hetkellä raportit eivät anna täysin oikeaa kuvaa, koska vieraskieliset sivut on tuotettu ja sivustoja on päivitetty paljon, jolloin ns. omat käynnit vääriSovittiin, että työvaliokunta tutustuu raporttimahdollisuuksiin myöhemmissä kokouksissaan ja määrittelee sen jälkeen raportointitarpeet. Todettiin, että jatkossa saattaisi olla tarkoituksenmukaista pohtia laajasti yhteisöllisten ohjelmien käyttömahdollisuuksia yliopistokirjastojen ja neuvoston viestinnässä. Todettiin, että osa oli päätynyt neuvoston sivuille tätä reittiä (Facebook). Sitä, miten ihmiset päätyvät neuvoston sivustoille, työvaliokunta näki kiinnostavaksi tarkastella siitäkin näkökulmasta, että neuvoston sivuston verkko-osoite on pitkä ja monimutkainen.

Kristiina Hormia-Poutanen muistutti, että neuvoston verkkosivustoista ja niiden sijaitsemisesta Kansalliskirjaston julkaisujärjestelmässä on tällä hetkellä tehty sopimus vain vuodeksi 2008. Neuvoston suunnittelija totesi, että verkkosivuston laajemmasta remontista ja pysyvämmästä sijoituspaikasta kannattanee päättää siinä vaiheessa, kun on tiedossa miten kiinteään yhteistyöhön Suomen yliopistokirjastojen neuvosto ja ammattikorkeakoulukirjastokonsortio päätyvät (esimerkiksi rakennetaanko yhteinen portaali). Hän myös kertoi, että oman verkko-osoitteen hankinta on rahoituskysymys (Helsingin yliopisto laskuttaa asiasta suhteellisen paljon).

Neuvoston verkkosivut ovat muutamia vielä valmistuvia käännöksiä lukuun ottamatta tarjolla kolmikielisinä. Joitakin eroja suomenkielisiin sivustoihin on. Esimerkiksi rahoitus selvityksestä on vieraskielisille sivuille poimittu vain kaikkein keskeisimmät johtopäätökset sekä tuotettu liitetiedosto, jossa esitellään johtopäätöksiin liittyvät olennaisimmat kaaviot. Suunnittelija totesi, että ruotsinkielisen sivuston kieliasun tarkistus olisi parhainta organisoida siten, että eri osioiden tarkistus jaetaan eri henkilöille.

5.3 Esitteet

Koska Suomessa järjestettiin kesällä kansainvälisiä konferensseja, tuotettiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi A4-markkinointilehdykät neuvoston toiminnasta ja informaatiolukutaidon kehittämisestä. Ruotsinkielisen IL-lehdykän kieliasu on niin puutteellinen, että sitä ei ole julkaistu. Se tarkistetaan Hankenissa vuoden loppuun mennessä. Muut markkinointilehdykät on julkaistu pdf-muodossa neuvoston verkkosivuilla. Englanninkielisiä versioita jaettiin elokuussa Creating Knowledge -konferenssissa Kaisa Sinikaran pitämän esityksen yhteydessä. EAHILissa ei löytynyt

luontevaa tilaisuutta jakaa esitteitä eikä järjestäjä antanut lupaa sijoittaa niitä erikseen pöydille kiinnostuksen mukaan otettaviksi.

Kesän konferensseja varten tuotetut markkinointilehdykät on yritetty toteuttaa siten, että niistä olisi neuvostolle mahdollisimman vähän kustannuksia, ja aineistot olisivat kenen tahansa helposti räätälöitävissä. Word-muotoiseen tuottamiseen sisältyy kuitenkin ongelmia (kaaviokuvat eivät siirry useista muokkauksista huolimatta välttämättä oikein pdf-tiedostoihin, kuvatekstiä ei voi sitoa kätevästi kuvaan). Laajemman asiantuntijaesitteen ulkoasun suunnitteluun ja käännöksiin onkin haettu rahoitusta opetusministeriöstä. Painatuskustannukset ovat auki. Markkinointilehdyköiden osalta voidaan miettiä, halutaanko niitä hienompaan ulkoasuun, paremmalle paperille ja monistetaanko niitä keskitetysti jokin tietty määrä vai voidaanko lähteä siitä, että kukin tulostaa niitä tarpeen mukaan. Niitä voidaan tuottaa tarpeen mukaan eri aihepiireistä lisää. Suunnittelija totesi, että jos neuvosto haluaa investoida pieneen painettavaan ja hienolla ulkoasulla toteutettavaan neuvoston toimintaa kokonaisuudessaan valottavaan markkinointiesitteeseen, se olisi varmaankin hyvä toimittaa hieman eri tavalla kuin lehdyyttä. Tarkoitus on, että asiantuntijaesitteen neuvosto-osuutta voisi hyödyntää myös erikseen täysin omana kokonaisuutenaan.

5.4 Artikkelit kansainvälisiin julkaisuihin

Ulla Nygrén ja Mirja Iivonen ovat saaneet julkaisuluvan artikkelille "Library Collections Contribute to Doctoral Studies: Citation Analysis of Dissertations in the Field of Economics and Administration". Artikkelin julkaistaan Library Management –lehdessä v. 2009. Kaisa Sinikara ja Arja-Riitta Haarala kirjoittavat artikkelia rahoitus selvityksestä kansainvälistä levitystä varten.

6. Nimitysasioita

6.1 Informaatiolukutaidon yhdyshenkilöt, tukiryhmä

Täydennettiin neuvoston 5.5.2008 päätöstä nimityksistä kansainvälisiksi informaatiolukutaidon yhdyshenkilöiksi lisäämällä Anne Lehto Tampereen yliopiston kirjastosta päätökseen. Tampereen yliopiston kirjastosta ei ollut vielä ketään aiemmin nimetty yhdyshenkilöksi. Neuvoston suunnittelija totesi, että Englannissa vasta mietitään yhdyshenkilöitä ja siellä mahdollisesti yritetään saada hankerahoitusta toimintaa varten. Suomessa asia on edennyt siten, että yhteydenpitoa varten on kehitetty yhdyshenkilöille yhteistä wikiä.

Kaisa Sinikara kertoi, että IL-koordinaattorit Tuula Ruhanen ja Leena Koivula Helsingin käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kirjastosta toivoisivat valtakunnallisen tukiryhmän perustamista, jossa olisi alueellisia edustajia eri yliopistokirjastoista sekä lisäksi informaatiotutkimuksen oppiaineen edustaja ja opiskelijaedustaja. Koordinaattorit toimisivat ryhmässä esittelijöinä ja sihteereinä. Sovittiin, että Kaisa Sinikara tuo koordinaattoreiden ehdotuksen neuvoston keskusteltavaksi ja päätettäväksi.

6.2 Jäsenten valtuuttaminen toimimaan neuvoston edustajina

Neuvoston toimenpideohjelmassa ja –suunnitelmassa todetaan, että laajaa verkostomaista toimintatapaa voitaisiin kehittää valtuuttamalla neuvoston päätöksellä

sen jäsenet edustamaan luottamustehtävissään myös neuvostoa. Edustajalistojen ajantasaista ylläpitoa varten neuvoston suunnittelija on tuottanut wiki-ratkaisuna rekisteripohjan (kotimaisista edustuksista suomen- ja ruotsinkielisenä, kansainvälisistä edustuksista englanninkielisenä). Hän tiedusteli missä määrin tässä kannattaa edetä, kun kirjastot.fi:n yhteyteen ollaan suunnittelemassa asiantuntijarekisteriä, joka mahdollisesti voisi palvella myös yliopistokirjastojen tarvetta tietää jäsentensä edustustehtävistä. Rekisteriä uusittaneen tähän suuntaan vuoden 2009 aikana. Päätettiin seurata tilannetta ja odottaa rekisterin valmistumista.

7. Seuraavat kokoukset

Seuraavien kokouksien aikataulu:

- neuvoston kokous 29.9.-30.9.2008 (paikka: Tampereen teknillinen yliopisto)
- työvaliokunnan kokous 24.10.2008 kello 12-14
- työvaliokunnan kokous 18.11.2008 kello 14-16
- neuvoston kokous 28.11.2008 (paikka: Taideteollinen korkeakoulu).

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.38.

Vakuudeksi

Helena Mattila
Suunnittelija